

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/175/2022
Identifikačné číslo spisu: 6419202134
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6419202134.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletú B. T., narodenú XX. Y. XXXX, A. Š., L.. Z. X, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa matky J. W., narodenej XX. P. XXXX, A. Š.C., L.. Z. X, zastúpenej advokátkou Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kost'ovou, Žiar nad Hronom, Pod Donátom 5, a otca T. T., narodeného X. Q. XXXX, B., H. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Garom, Bratislava, Štefánikova 14, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 26P/74/2019, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 4. mája 2022 sp. zn. 15CoP/8/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiadnemu z účastníkov n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 20. septembra 2021 č. k. 26P/74/2019 - 1286 zveril maloletú B. T., nar. XX. Y. XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je tiež oprávnená maloleté dieťa zastupovať, ako aj spravovať jej majetok v bežných veciach (I. výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 200 eur mesačne počínajúc od 21. júna 2019 a vo výške 250 eur mesačne, počínajúc od 1. septembra 2021, so splatnosťou vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky (II. výrok). Styk otca s maloletou upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou v období prvých dvoch mesiacov od vykonateľnosti rozsudku v rozsahu každý párný týždeň v sobotu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod., každý párný týždeň v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod., každý nepárny týždeň v utorok v čase od 16.00 hod. do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň v piatok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., a to za prítomnosti matky maloletého dieťaťa J. W., nar. XX. P. XXXX; následne po uplynutí dvoch mesiacov od vykonateľnosti rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou v rozsahu každý párný týždeň v sobotu v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod., a tiež v každom kalendárnom týždni v utorok a vo štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., a to bez prítomnosti matky maloletej (III. výrok) s tým, že otec je povinný si maloletú dcéru preberať a

odovzdávať v stanovenom čase v mieste bydliska matky (IV. výrok) a matka je povinná maloletú dcéru na styk s otcom pripraviť a styk otca s maloletou umožniť (V. výrok). Rodičia sú povinní v prípade ak sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začatím styku, inak bezprostredne po vzniku takejto skutočnosti (VI. výrok). Súd určil, že rozsudok je vo výroku upravujúcim styk otca s maloletou dcérou vykonateľný doručením (VII. výrok). Rozhodol, že otec ako aj matka sú povinní zaplatiť štátu náhradu trov konania, a to každý vo výške 374,75 eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom (VIII. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania (IX. výrok). Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 36, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“) a vecne tým, že rodičia maloletej nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti približne od konca februára roku 2019. Maloletá bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 26P/74/2019-376 zo dňa 7. novembra 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/2/2020 zo dňa 15. januára 2020. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že matka má dobré podmienky na bývanie i všestranný zdravý vývin maloletej. Maloletú zveril do starostlivosti matky s pravidelnou úpravou stretávania s otcom, čo považoval v súčasnosti za najlepší záujem dieťaťa. Rozhodnutie je v súlade so stanoviskom kolízneho opatrovníka, závermi znaleckého dokazovania a taktiež otec so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky súhlasil. Vo vzťahu k zastupovaniu a správe majetku maloletého dieťaťa poukázal na § 28 ods. 1 ZR. Súd prvej inštancie rozhodol, že tieto práva budú prináležať matke, pričom takúto úpravu považoval v danom prípade za vhodnejšiu, pretože vzájomná komunikácia a schopnosť dohody či kompromisu je u rodičov v súčasnosti značne problematická. Poznamenal, že rodičovské práva a povinnosti rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti nezanikajú a na rozhodovanie o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sa vyžaduje súhlas oboch rodičov (§ 35 ZR). Druhý z rodičov má naďalej právo i povinnosť podieľať sa na výchove mal. dieťaťa, právo stykať sa s ním, povinnosť vyživovať ho, právo na podávanie informácií o jeho pomeroch a pod. Vo vzťahu k starostlivosti o maloletú dospel k záveru, že dieťa by malo zostať v starostlivosti matky a s otcom sa stretávať, pričom by sa malo postupne prechádzať od stretávania sa dieťaťa s otcom v prítomnosti matky a postupne prechádzať ku stretávaniu bez prítomnosti matky, až k tomu, aby dieťa u otca aj prespávalo. Poukázal na to, že zo znaleckého posudku vyplynul akcent na postupnosť krokov a nie náhlu zmenu. Pri rozhodovaní o výživnom zohľadnil aktuálne pomery rodičov, vek a odôvodnené potreby maloletej, pričom mal za to, že stanovená výška výživného je týmto primeraná a zodpovedajúca. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), že žiaden z účastníkov nemal nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie otca aj matky rozsudkom z 4. mája 2022 sp. zn. 15CoP/8/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, vyvodil z neho správne skutkové závery, na ktoré aplikoval príslušné právne normy. Uviedol, že okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie, pri rozhodnutí vychádzal z tvrdení rodičov, ale predovšetkým z vyjadrenia kolízneho opatrovníka a okresnej prokuratúry. K odvolacej námietke otca o jeho práve maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach odvolací súd uviedol, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k maloletému dieťaťu na čas po rozvode podľa § 24 ZR a napríklad rozhodne, že jednému z rodičov zveruje maloleté dieťa do osobnej starostlivosti a tento rodič bude dieťa aj zastupovať a spravovať jeho majetok. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované (R 8/1971, R 55/1996, R 96/1967), pôjde len o úpravu výkonu týchto rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Odvolací súd ďalej konštatoval, že odvolanie otca nie je dôvodné a argumenty matky v tomto smere s odkazom na ústavnoprávny rozmer sú správne. Ústavný súd SR uznesením z 30. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 345/2015 vyslovil záver, že vo vzťahu k právnej úprave obsiahnutej v ustanovení § 24 ods. 1 ZR nebolo úmyslom zákonodarcu obmedziť rodičovské práva v zmysle ustanovenia § 38 ZR, keď toto ustanovenie počíta iba so zásahom vyvolaným zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti

jedného z rodičov, ktorý zužuje reálne možnosti výkonu rodičovských práv rodiča, ktorému nie je dieťa zverené do osobnej starostlivosti a ktorému okrem bežných vecí vyplývajúcich a súvisiacich s osobnou starostlivosťou o dieťa ostávajú rodičovské práva v podstatných veciach v plnom rozsahu zachované. K matkou napadnutému výroku o výške výživného odvolací súd uviedol, že okresný súd rozhodol správne, keď prihliadol na skutočne odôvodnené potreby dieťaťa a možnosti otca. Zdôraznil, že aj v prípade, ak by otec zarábala vyššie ako proklamované sumy, nie vždy je to dôvod na určenie neprímeraného výživného, ktoré vo svojej funkcii v prvom rade uhrádza potreby dieťaťa. Rovnako skonštatoval správnosť záverov okresného súdu o úprave styku otca s maloletou. Poukázal na to, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu sa realizuje tretia fáza, preto námietky matky voči skorším dvom fázam sú bezpredmetné. Tretia fáza je v súlade so znaleckým dokazovaním, kedy má dochádzať k realizácii styku otca s maloletou bez prítomnosti matky. Odvolací súd potvrdil aj výroky VI. a VII. s tým, že odvolacie námietky rodičov neboli v týchto častiach dôvodné. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec (ďalej aj „dovolateľ“), v rozsahu výroku I., ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Mal za to, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vytýkanú vadu zmätočnosti videl dovolateľ v nepreskúmateľnosti, zmätočnosti, arbitrárnosti rozsudku odvolacieho súdu a absenciou dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Konkrétne vytýkal súdom nižších inšancií nedostatočné odôvodnenie výroku, ktorým súd rozhodol, že matka je oprávnená zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Dovolateľ mal za to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia adekvátnym a zákonným spôsobom a odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými odvolacími dôvodmi otca. Namietal tiež extrémny rozpor medzi vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom, pričom argumentoval tým, že počas celého konania nebolo zistené akékoľvek pochybenie na strane otca, ktoré by bolo dôvodom na obmedzenie výkonu jeho rodičovských práv a povinností. V ďalšom dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v súvislosti s ktorým namietal nesprávne právne posúdenie v otázke zastupovania maloletého dieťaťa a správy jeho majetku. Podľa dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia nasledujúcej právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte nebola vyriešená: „Môže súd rozhodnúť, že iba jeden z rodičov je oprávnený maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok bez toho, aby obmedzil výkon rodičovských práv a povinností druhého z rodičov?“. Dovolateľ uviedol, že súdy založili svoje rozhodnutia na závere, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k maloletému dieťaťu na čas po rozvode podľa § 24 ZR a napríklad rozhodne, že jednému z rodičov zveruje maloleté dieťa do osobnej starostlivosti a tento rodič bude dieťa aj zastupovať a spravovať jeho majetok. Podľa otca maloletej s takýmto záverom nie je možné súhlasiť z dôvodu, že zásah do výkonu rodičovských práv a povinností je možný len z dôvodov, ktoré sú uvedené v ustanovení § 38 ZR, a to buď pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností. Dovolateľ bol toho názoru, že súdy nižších inšancií nesprávne interpretovali § 24 ZR, keď rozhodli, že len matka je oprávnená zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok a zastáva názor, že zastupovanie dieťaťa a správa jeho majetku patrí obom rodičom bez ohľadu na to, ktorému z rodičov je dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Kolízny opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k dovolaniu otca uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne a zotrval na svojich doterajších vyjadreniach.

5. K dovolaniu sa vyjadrila matka maloletej, ktorá sa s dôvodmi uvádzanými v dovolaní nestotožnila a v celom rozsahu s nimi nesúhlasila. Mala za to, že súd prvej inšancie, ako aj odvolací súd danú vec náležite prejednali, oba súdy vykonali dostatočné a rozsiahle dokazovanie a vec správne právne posúdili. Matka sa vyjadrila k jednotlivým dovolacím argumentom otca a dovolanie navrhla odmietnuť, respektíve ako nedôvodné zamietnuť. Súčasne navrhla, aby jej dovolací súd priznal nárok na náhradu trov

dovolacieho konania.

6. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v týchto veciach je od 1. júla 2016 upravené v zákone č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 a § 77 CMP obsahujúce niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovujú inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania dovolateľa bolo potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné odmietnuť.

8. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

9. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolací súd sa v prvom rade venoval namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či je opodstatnené tvrdenie dovolateľa o tom, že v konaní došlo k vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f) CSP.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolateľ v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietal porušenie práva na spravodlivý proces súdmi nižších inšancií spočívajúce v nepreskúmateľnosti rozhodnutí, v ich nedostatočnom odôvodnení, arbitrárnosti, v nevysporiadaní sa so všetkými odvolacími dôvodmi otca, ako aj v extrémnom rozpore medzi vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom.

13. K vyššie uvedeným námietkam dovolací súd považuje v prvom rade za potrebné poznamenať, že dovolateľ v dovolaní namieta arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Najvyšší súd sa podrobne oboznámil s odvolaním otca, pričom z jeho obsahu vyplýva, že otec nenamietal arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k zastupovaniu maloletého dieťaťa s správy jeho majetku. Pokiaľ by dovolací súd pristúpil k skúmaniu námietky, ktorá nebola predmetom odvolacieho prieskumu, dovolací súd by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie. Dovolateľovi nič nebránilo tieto námietky

uplatniť v odvolaní, tým zabezpečiť ich prieskum v odvolacom konaní a následne namietať ich vyriešenie odvolacím súdom v dovolaní. Odvolací súd sa námietkou otca nezaoberal, keďže nebola uplatnená v odvolacom konaní, a zrejme k nim ani sám nedospel (§ 66 CMP), skonštatoval len správnosť záverov súdu prvej inštancie, preto v tejto otázke ani nemohlo dôjsť k vade zmätočnosti odvolacieho súdu, ktorou by mohol byť naplnený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. S uvedeným názorom na dovoláciu námietku neuplatnenú v odvolaní sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 3. novembra 2022, č. k. I. ÚS 602/2022-15.

14. Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku dovolateľa o nevysporiadaní sa odvolacieho súdu so všetkými relevantným odvolacími dôvodmi otca, resp., že „odvolací súd sa k odvolacím dôvodom nijak relevantne nevyjadril“. Dovolateľ však už ďalej nešpecifikoval, ktoré konkrétne odvolacie dôvody mal súd opomenúť. Odvolací súd sa nemohol vysporiadať s argumentáciou otca, ktorú v odvolaní neuviedol. Otec vo svojom odvolaní vo vzťahu k zastupovaniu maloletého dieťaťa a správy jeho majetku v bežných veciach namieta iba nesprávne právne posúdenie, tvrdiac, že právo na zastupovanie maloletého a správu jeho majetku v bežných veciach prináleží obom rodičom a obmedziť ho môže iba súd rozhodnutím na základe § 38 ZR, pričom otcovi nikdy nebolo zasiahnuté do jeho rodičovských práv a povinností v zmysle § 38 ZR, odvolávajúc sa na rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 8CoP/351/2016 z 28. apríla 2017. K tomuto odvolací súd preukázateľne zaujal stanovisko a v bodoch 58. až 60. podrobne ozrejmil, prečo odvolanie otca nebolo dôvodné. Konštatoval, že aj v prípade, ak súd rozhodne o úprave výkonu rodičovských práv tak, že zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov a súčasne určí, že tento rodič bude dieťa aj zastupovať a spravovať jeho majetok, rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované (R 8/1971, R 55/1996, R 96/1967), a pôjde len o úpravu výkonu týchto rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Na podporu svojho záveru poukázal aj na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2015, sp. zn. III. ÚS 345/2015. Nie je preto pravdou tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa vo svojom rozsudku sústreďuje len na citovanie ustanovení Zákona o rodine.

15. Dovolací súd pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

16. Dovolateľ namieta aj extrémny rozpor medzi vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom, v tejto súvislosti cituje odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu týkajúce sa úpravy styku otca s maloletou. Následne dovolateľ tvrdí, že „uvedené konštatovania sú v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním a so skutkovým stavom v čase vyhlásenia rozsudku KS“. Podľa názoru dovolacieho súdu je takto koncipované dovolanie zmätočné a nie je z neho zrejmé, čo dovolateľ namieta, ak namieta rozpor medzi vykonaným dokazovaním a zisteným skutkovým stavom. Tak ako už bolo uvedené, pokiaľ dovolateľ vytýka súdu prvej inštancie rozpor medzi vykonaným dokazovaním a skutkovým stavom, mal možnosť tento uplatniť ako samostatný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Pokiaľ sa však má námietka týkať rozsudku odvolacieho súdu, je potrebné dať dovolateľovi do pozornosti, že odvolací súd žiadne dokazovanie nevykonával, preto nemohlo dôjsť k namietanej vade zmätočnosti.

17. Véc prejednávajúci senát dospel k záveru, že z procesného postupu súdov nižších inštancií nevyplýva, že by konanie bolo zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv dovolateľa a s tým spojeného práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania z tohto dôvodu nie je daná.

18. Ako ďalší dovolací dôvod dovolateľ uviedol § 421 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

19. Podľa § 421 ods.1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

21. Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1Cdo/126/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/221/2017).

22. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

23. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie v otázke zastupovania maloletého dieťaťa a správy jeho majetku, pričom dovolaciu otázku formuloval nasledovne: „Môže súd rozhodnúť, že iba jeden z rodičov je oprávnený maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok bez toho, aby obmedzil výkon rodičovských práv a povinností druhého z rodičov?“

24. Keďže dovolateľ zdefinoval právnu otázku zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd zisťoval, či v rámci rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nebola riešená, pričom dospel k záveru, že predmetnou otázkou sa zaoberalo rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/41/2022 z 31. marca 2022 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 43/2022), v ktorom rozhodnutí sa riešila otázka, či je obmedzením alebo pozbavením rodičovských práv, ak súd podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí určí, že v bežných veciach bude maloleté dieťa zastupovať a jeho majetok spravovať ten z rodičov, ktorému maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti na čas po rozvoze manželstva, pričom najvyšší súd dospel

k záveru, že „Pokiaľ súd v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva (§ 24 ods. 1 Zákona o rodine) určí, že v bežných veciach bude maloleté dieťa zastupovať a jeho majetok spravovať ten z rodičov, ktorému súd zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, nejde o obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv druhého rodiča v zmysle § 38 ods. 2 a 3 Zákona o rodine.“. Napokon pokiaľ dovolateľ namietal, že na citované uznesenie najvyššieho súdu nie je možné prihliadať, z dôvodu diametrálne odlišného skutkového stavu, argumentácia dovolateľa v prejednávanej veci nie je namieste.

25. Predmetom oboch porovnávaných rozhodnutí je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, súčasťou ktorých je aj právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok. V oboch prípadoch existovala prekážka, v dôsledku ktorej súd rozhodol, že právo na zastupovanie maloletého dieťaťa a správu jeho majetku má iba matka. V konaní sp. zn. 5Cdo/41/2022 bola dôvodom tohto rozhodnutia neprítomnosť otca pracujúceho a žijúceho v zahraničí, v prejednávanej veci to bola konfliktná situácia medzi rodičmi a ich neschopnosť dohodnúť sa aj v bežných veciach. Výsledkom je potom reálna nemožnosť výkonu práva zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach oboma rodičmi.

26. Rešpektujúc názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020, ktorým ústavný súd apeluje na analógiu v skutkovom stave pri aplikácii skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, najvyšší súd je toho názoru, že v predmetnej veci ide o obdobný typ skutkových okolností a aplikácia rozhodnutia R 43/2022 je preto možná. Vec prejednávajúci senát sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi vyslovenými v rozhodnutí a v okolnostiach posudzovanej veci naň v celosti poukazuje.

27. Najvyšší súd preto dovolanie v časti, ktorou dovolateľ namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP a v časti nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

28. Dovolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 52 CMP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.